

Docent Corinne Tipker legt leerlingen uit dat een röntgenfoto van de pols altijd in twee loodrecht op elkaar staande richtingen gemaakt moet worden.

AMC onderwijst tieners uit de buurt

Tekst ~ Suzanne Bremmers

Foto ~ Theo Noort

Sinds december vorig jaar is een voorzichtige samenwerking van start gegaan tussen de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB), het AMC en de Amsterdam School of Health Professionals (ASHP). Binnenkort wordt de samenwerking officieel bekrachtigd met de overeenkomst 'Passie voor jonge mensen'. Het AMC zal op een structurele manier bijdragen aan het onderwijs voor tieners in stadsdeel Zuidoost.

Wat houdt de overeenkomst in? Vmbo-, havo- en vwo-leerlingen van de OSB mogen bij het AMC al hun maatschappelijke en beroepsoriënterende stages lopen. Daarnaast worden er gezamenlijk leermodules ontworpen in het kader van het profiel Natuur, Leven en Techniek (dit is in plaats gekomen van natuur- en scheikunde en biologie, red). Scholieren krijgen bijvoorbeeld les in beeldvormende technieken zoals MRI, röntgen en CT. Tenslotte worden er gastlessen, rondleidingen en lezingen georganiseerd. De overeenkomst is gesloten voor vijf jaar.

'Het AMC zet tijd en mensen in ten behoeve van deze samenwerkingsovereenkomst, maar zij krijgen er zeker ook wat voor terug', zegt Robert Simons, verpleegkundig bestuurder en lid van de stuurgroep 'Passie voor jonge mensen'. 'We kunnen op jonge leeftijd al vwo-talenten scouten en aan het AMC binden. Denk aan wetenschappers, dokters, verpleegkundigen, researchers. Een jongen van vijftien jaar die gegrepen wordt door de radiologie, het zal misschien maar een op de vijfentwintig keer voorkomen, maar die mensen willen we wel hebben.'

Een misschien nog veel grotere kans voor het AMC is het aantrekken van nieuwe werknemers op de steeds krappere arbeidsmarkt. Simons: 'We zitten midden in de Bijlmer, maar het gros van de mensen die hier nu werken is autochtoon en woont niet in de directe omgeving. Eerlijk gezegd weten we niet hoe dat komt. De derde partij van de overeenkomst, de ASHP, gaat daarom onderzoeken hoe scholieren uit Zuidoost denken over de zorg. Misschien is de beeldvorming onder jonge allochtone Nederlanders over werken in een ziekenhuis niet al te best. Daar moeten we dan iets aan doen.'

Simons benadrukt het belang van dit onderzoek. 'Dit ziekenhuis moet het in de toekomst hebben van jonge mensen. Dat weet je als je kijkt naar de demografische ontwikkelingen. De voorspelling is dat er enorme personeelstekorten gaan ontstaan. Het AMC moet alles op alles zetten om jonge mensen te interesseren voor de zorg, maar we willen ze ook kennis laten maken met alle mogelijkheden die dit ziekenhuis biedt. Techniek, onderzoek, dienstverlening. Het is meer dan ze denken dat het is.'

Pot suiker

Naast het opvullen van toekomstige personeelstekorten is er nog een andere reden waarom Simons graag wil dat er meer mensen uit Zuidoost in het AMC komen werken. Dat heeft te maken met communiceren met de patiënt, die vaak wel afkomstig is uit de regio. 'Een pot suiker kopen in de winkel, zal nog wel lukken als je niet dezelfde achtergrond hebt. Maar in het ziekenhuis gaat

het om thema's als leven en dood, om pijn, angst, onzekerheid, dementie, om abortus. Patiënten grijpen in dit soort gevallen vaak terug naar hun achtergrond en dan begrijpen we ze eigenlijk niet meer. Als verplegers en dokters dezelfde achtergrond hebben, kunnen we betere zorg verlenen.'

Terug naar het project. Inmiddels zijn OSB-leerlingen uit havo-4 op de afdeling Radiologie geweest waar ze een rondleiding hebben gekregen, een echo hebben gemaakt en een aantal casussen voorgelegd hebben gekregen. Corinne Tipker, wetenschappelijk docent bij de afdeling, merkte logischerwijs een groot verschil tussen deze leerlingen en studenten aan wie ze normaal gesproken rondleidingen geeft. 'De Spoedeisende hulp maakte grote indruk op ze. De scholieren wilden meteen eigen ervaringen delen. Ook werd er gevraagd of het er bij ons nou net zo aan toe ging als in ER. Af en toe merkte ik dat ze niet alles begrepen wat er werd gezegd doordat een leerling ineens een compleet andere vraag stelde dan waarover ik iets aan het uitleggen was. Ik vond het best lastig om het niveau van de leerlingen in te schatten. Daar zullen we aan moeten werken.'

Het andere belangrijke element in de samenwerkingsovereenkomst met de OSB zijn de stages. Alle scholieren van middelbare scholen moeten van minister Plasterk verplicht maatschappelijke en beroepsgeoriënteerde stages lopen. 'Bij het AMC is een ware tsunami van aanvragen ontstaan', zegt Simons. 'Daar kunnen we natuurlijk niet allemaal aan voldoen. Daarom hebben we besloten dat alleen de OSB en twee andere Amsterdamse middelbare scholen hun stages hier mogen lopen. Dit jaar gaat het om vijftig scholieren van de OSB, volgend jaar om honderd. De scholieren kunnen overal terecht komen: bij de balie, de technische dienst, parkeerbeheer, laboratoria. Sommige oudere scholieren kunnen helpen met de fles geven of mensen naar de OK brengen. De uitzondering is de intieme zorg, die laten we aan professionals over.'

Bovenbouw

Simons: 'Die stages zullen best wat mankracht en energie vragen van onze medewerkers, maar ik vind dat het AMC dit moet doen. Wij worden betaald door de samenleving, dus de samenleving heeft het recht om van ons te horen. Die scholieren zijn een onderdeel van onze samenleving en zij hebben weer recht op een goed lesprogramma en interessante stages. Dit project heeft eenzelfde soort boodschap als de Weekendschool. "Passie voor jonge mensen" is eigenlijk de bovenbouw van de Weekendschool.'

Directeur van de OSB, Saskia Grotenhuis is, net als haar scholieren, inmiddels regelmatig in het AMC te vinden. Het idee van de samenwerkingsovereenkomst met het AMC is bij haar ontstaan. 'Toen ik een jaar terug met deze baan begon, vroeg ik me af hoe we ervoor konden zorgen dat de havo en vwo uitdagender worden, dat de leerlingen meer uit zichzelf proberen te halen. Ook wilde ik kijken hoe je opleidingen laat aansluiten op beroepen waar werk in is. Het AMC is hier de grootste werkgever. Juist omdat het zo'n brede instelling is en de OSB ook alles in huis heeft – van vmbo tot vwo – sluit het zo goed aan. Bovendien willen we allebei jongeren interesseren voor de zorg. Toen het idee stond, heb ik de voorzitter van de Raad van Bestuur, Louise Gunning, gemaaild en simpelweg gezegd: volgens mij moeten wij gaan samenwerken. Zo is het gekomen.' De organisatie van de stages wordt overigens gefinancierd door het Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (POA).

Veel AMC'ers zullen kennismaken met de scholieren van de OSB. Wat kunnen we eigenlijk verwachten? Grotenhuis: 'De leerlingen zijn ongeveer tussen de vijftien en zeventien jaar. Wij zijn een diverse school met een divers publiek: vijftig procent is allochtoon, vijftig procent autochtoon. Sommige leerlingen zullen geïnteresseerd zijn en het spannend en leuk vinden, maar er zullen ook scholieren zijn die denken: ik heb hier helemaal geen zin in, maar ik ben verplicht dit te doen. Het mooie van deze langere samenwerking met het AMC is dat we scholieren steeds beter kunnen voorbereiden op wat ze te wachten staat zodat de stages ook steeds beter voorbereid kunnen worden en daardoor ook steeds beter zullen verlopen.'